

کد درس : ۱۸

نام درس: مدیریت پسماند های بهداشتی و درمانی

پیشنیازها همزمان : مدیریت پسماند ۱ (شناخت ، طبقه بندی ، تولید و کمینه سازی)، مدیریت پسماند ۲ (طراحی

سیستم های ذخیره سازی، جمع آوری و حمل و نقل)

تعداد واحد : ۲ (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد : نظری-عملی

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با مخاطرات بهداشتی و زیست محیطی پسماندهای انواع مراکز بهداشتی و درمانی، خصوصیات کمی و کیفی و طبقه بندی این گونه پسماندها و برنامه های مدیریت پسماندهای این مراکز.

شرح درس :

تولید پسماندها در مراکز بهداشتی و درمانی اجتناب ناپذیر است. بخش قابل توجهی از این پسماندها همانند پسماندهای عمومی شهری می باشد. بخش کمی از این پسماندها شامل مواد عفونی و خطرناک است که مخاطرات بهداشتی و زیست محیطی عدیده ای به دنبال خواهد داشت. شناخت این پسماندها، طبقه بندی آنها و به کارگیری روشهای مدیریتی صحیح در تمام مراحل تولید تا دفع نهایی از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری-۱۷ ساعت عملی)

الف - نظری : (۲۶ ساعت)

- تعاریف و طبقه بندی های مختلف پسماند مراکز بهداشتی و درمانی
- انواع پسماندهای مراکز بهداشتی و درمانی و ویژگی های کمی و کیفی پسماندهای آنها
- مراحل مدیریت پسماندها مراکز بهداشتی و درمانی
- کمینه سازی
- جداسازی و تفکیک
- کدگذاری ، رنگ بندی و برچسب گذاری
- نگهداری، جابجایی، توزین، جمع آوری و ذخیره سازی
- حمل و نقل و انتقال
- روشهای تصفیه و دفع پسماندهای مراکز بهداشتی و درمانی: روشهای حرارتی خشک و مرطوب، زباله سوزی، گندزدایی فیزیکی و شیمیایی، بی اثرسازی، پوشینه سازی، دفن بهداشتی و
- اصول انتخاب روشهای تصفیه و دفع و کاربرد روشهای مختلف برای هر گروه از پسماندهای مراکز بهداشتی و درمانی، مزایا و محدودیتهای هر روش
- مدیریت پسماندهای مراکز بهداشتی و درمانی
- اطلاع رسانی و آموزش
- مسائل بهداشتی شغلی و فردی
- آشنایی با قانون مدیریت پسماند مرتبط با پسماندهای بهداشتی و درمانی
- آشنایی با دستور العمل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در زمینه پسماندهای مراکز بهداشتی و درمانی

ب - عملی : (۱۷ ساعت)

- تعیین میزان پسماند تولیدی در یک بیمارستان

- تعیین میزان تولید پسماند به ازای هر تخت در روز
- نمونه برداری از پسماندهای مراکز بهداشتی و درمانی
- نحوه تفکیک و جداسازی جهت تعیین ترکیب فیزیکی پسماندهای مراکز بهداشتی و درمانی
- نمونه برداری برای آزمایش های فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی
- تعیین ارزش حرارتی، رطوبت، خاکستر و اجزای شیمیایی پسماندهای بیمارستانی
- آزمایش میکروبی برای تعیین کارایی روش های غیر سوز

منابع اصلی درس:

- 1- W.H.O ,1999 "Safe management of waste from health-care Activities
- 2- Tissat F. ,Fabres B. , "Health care wastes" , Regional center for Environmental Health Activities (CEHA) last edition
- 3- Pattison R.E. , "Infectious wastes" Health department, Ohio, U.S.A last edition
- 4- World Bank , "Management of health care waste policy note, World Bank, Report No. 33286-IR last edition
- 5- WHO, 2005 "Management of health-care solid waste at primary health – care centers- A decision guide"
- 6- Rushbrook P., Zghondo – R. , "Better health care management, WHO and World Bank last edition
- 7- WHO ,2006 "Management of waste from injection activities at district level- guidelines for district health managers" ,
- 8- WHO ,2005 "Health care waste management – Rapid assessment tool for country level" ,
- 9- Davis G., Johnson G., Bonta D.M, "Hospital pollution prevention strategies" , California department of health services, USA last edition

۱۰- قانون مدیریت پسماند و دستورالعمل اجرایی آن مصوب سالهای آخرین چاپ

۱۱- دستورالعمل مدیریت پسماندهای مراکز بهداشتی و درمانی مصوب هیئت دولت آخرین چاپ

نحوه ارزشیابی دانشجوی :

نظری :

- امتحان در طول نیمسال تحصیلی ۳۰٪

- امتحان پایان نیمسال ۷۰٪

عملی :

- امتحان عملی آزمایشگاه ۵۰٪

- گزارش کامل آزمایشگاه و عرصه بیمارستان ۵۰٪

